

Toetsbeleid SWS Yn de mande

Januari 2016

Toetskalender

Er is een toetskalender samengesteld. We nemen de toetsen af die vermeld zijn op die toetskalender.

Richtlijnen

Alle toetsen worden volgens de voorgeschreven richtlijnen afgenomen. Eerlijk en betrouwbaar meten is mogelijk door de toets af te nemen volgens de afname-instructies. De afnameprocedures staan in de handleidingen van Citotoetsen omschreven.

Toets-stand en inhalen van toetsen

De toetsen worden afgenomen door de eigen leerkracht in het klaslokaal waar de leerlingen regulier zitten. De tafels staan los van elkaar en in rijen opgesteld.

Uitzondering afname bij kleuters: de toetsen kunnen worden afgenomen in de personeelskamer.

Wanneer er specifieke redenen zijn om de voorkeur te geven aan een toetsafname buiten de groep, dan wordt dit overlegd met de intern begeleider/directie.

Wanneer een leerling de toets buiten de groep maakt, gebeurt dit onder toezicht van een onderwijzend personeelslid van school. Dit geldt ook voor het inhalen van een toets vanwege ziekte/afwezigheid. Uitzonderingen hierop worden overlegd met de intern begeleider/directie.

Toetsafname bij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

Bij leerlingen met een vertraagde ontwikkeling kiezen we de toets die qua functioneringsniveau het beste past bij de stof die de leerling beheerst en aangeboden heeft gekregen. Daarbij kunnen we de tussentoetsen (SBO-toetsen) gebruiken, als gemakkelijkere varianten van de toetsen voor de medio- en eindmomenten (in de nieuwe generatie citotoetsen 3.0 zijn deze varianten opgenomen). Dit gebeurt uitsluitend in overleg met de intern begeleider/directie en staat genoteerd in het handelingsplan of OPP.

Bij leerlingen met een normale ontwikkeling kiezen we de toets die bij de normale ontwikkeling past en zetten we geen tussentoetsen in. Als de leerling de M4-toets heeft gemaakt, zal de leerling het volgende toetsmoment de E4-toets maken.

Toetsafname bij leerlingen met dyslexie en dyscalculie

De gangbare aanpassingen voor leerlingen met dyslexie zijn:

1. **Verklanking (digitale toetsen)**

We geven niet de voorkeur aan het afnemen van digitale toetsen bij dyslectische leerlingen, omdat de leerlingen dat op onze school niet zijn gewend. De mogelijkheid is er wel.

2. **Geschikte lettergrootte**

Leerlingen met dyslexie kunnen gebruik maken van een vergrote versie van de (papier) opgavenboekjes. De vergrote weergave bevordert bij deze leerlingen de woordherkenning. De vergrote versie is voor alle toetsen beschikbaar in A3-formaat. Leerlingen hebben zelf de keuze of ze gebruik willen maken van de vergrote versie

Niet toegestaan:

- Voorlezen van toetsen
- Tafelkaarten, spellingkaarten of andere ondersteuningskaarten
- Digitaal of papieren woordenboek
- Gebruik van rekenmachine; behalve bij deel 4 van B/M8 toets Cito Rekenen en Wiskunde

Wel toegestaan, maar uitsluitend in overleg met intern begeleider/directie:

- Opdelen van een toets
- Meer tijd
- Gebruik van kladpapier
- Gebruik van afdekblaadje
- Onderstrepingen in toetsboekje
- Vooraf aan de toetsafname alvast doorlezen van de teksten van begrijpend lezen

Door- en terugtoetsen

Door- en terugtoetsen is alleen zinvol indien het niveau van de leerling meer dan een jaar afwijkt van het niveau van de afgenomen toets én de uitslag ons onvoldoende informatie geeft om het onderwijsaanbod te bepalen. Dit gebeurt uitsluitend in overleg met de intern begeleider/directie.

Hertoetsing

Het overmaken van toetsen is niet toegestaan. Voor het overmaken van Cito-toetsen moet een duidelijk aanwijsbare reden zijn. Ernstige fysieke en/of emotionele problemen op de dag van afname kunnen redenen zijn om een toets over te laten maken. Dit gebeurt uitsluitend in overleg met de intern begeleider/directie.

Notatie

Wanneer er een andere toets wordt afgenomen dan de reguliere Citotoets van de jaargroep waar de leerling zich in bevindt, dan wordt er een aantekening gemaakt in het handelingsplan of het OPP. Van deze toets wordt ook de categorieën-analyse ingevuld in het Cito-LOVS.

Wanneer er afwijkingen zijn bij het afnemen van de toetsen op groepsniveau of bij door/terug toetsen of het inhalen van toetsen op individueel niveau, dan wordt de onderbouwing daarvan beschreven op formulier van de toetsanalyse.

Bijlage: Onderbouwing vanuit het Steunpunt Dyslexie

Hulpmiddelen en aanpassingen bij LVS-toetsen

Van de LVS-toetsen bestaan geen gesproken versies. Bij een aantal toetsen, bijvoorbeeld technisch en begrijpend lezen, is dit een bewuste keuze omdat het kunnen lezen van schriftelijk materiaal onderdeel is van de te toetsen vaardigheid. Bij andere toetsen, bijvoorbeeld Rekenen-Wiskunde, is auditieve ondersteuning wel mogelijk. Van de Cito entreetoets en de Cito eindtoets zijn wel gesproken versies beschikbaar, maar ook deze toetsen mogen niet worden voorgelezen.

LVS-toetsen Technisch lezen

Vanzelfsprekend is er geen gesproken versie van de LVS-toetsen op het gebied van technisch lezen (DMT, AVI, Technisch lezen/ Leestechneek & Leestempo). Bij deze toetsen gaat het er immers om de technische leesvaardigheid in kaart te brengen. De instructies bij deze toetsen worden wel gesproken, maar de woorden of de tekst zelf moeten door het kind gelezen worden.

LVS-toetsen Begrijpend lezen

Ook bij begrijpend lezen is er bewust voor gekozen geen gesproken versie van de toets uit te brengen. De toets mag ook niet door een leerkracht worden voorgelezen. Het doel van deze toets is vaststellen hoe goed kinderen geschreven tekst kunnen begrijpen. Als de toets voorgelezen zou worden, meet de toets niet meer zuiver het begrijpend lezen. Lees meer bij de veelgestelde vragen onderaan deze pagina: [Waarom mogen de toetsen Begrijpend lezen niet worden voorgelezen?](#)

Alternatief

Leerlingen kunnen eventueel de toetsen Luisteren of Begrijpend luisteren maken als alternatief. In beide toetsen moet het kind de hoofdgedachte of de bedoeling van de tekst kunnen benoemen. Alleen gebeurt dit bij de toets Luisteren door gesproken, (veelal) authentieke teksten die speciaal gemaakt zijn om het begrip van gesproken tekst te toetsen.

LVS-toetsen Spelling

De toetsen Spelling bestaan uit woorddictees, zinsdictees en - bij de nieuwe toetsen voor groep 3 t/m 5 - meerkeuzevragen. Bij de nieuwe toetsen wordt op basis van de score op een startmodule gekozen voor een eenvoudigere of moeilijkere vervolgmodule. De leerkracht kan er ook voor kiezen bepaalde leerlingen (bijvoorbeeld met dyslexie), los van hun score op de startmodule, het makkelijkere vervolg voor te leggen. Het is niet toegestaan kaarten met spellingsregels of ezelsbruggetjes te gebruiken.

LVS-toetsen Woordenschat

De LVS-toetsen Woordenschat worden op dit moment vernieuwd. Bij de nieuwe toetsen voor groep 3 moet de leerling het juiste plaatje bij een mondeling aangeboden woord aanstrepen. Vanaf groep 4 bestaan de toetsen uit korte meerkeuzeopgaven die in ieder geval in groep 4 door de leerkracht worden voorgelezen.

LVS-toetsen Rekenen-Wiskunde

Bij de toetsen Rekenen en Wiskunde gaat het om het in kaart brengen van de rekenvaardigheid.

- Bij afname in groep 3 en medio groep 4 leest de leerkracht de opgaven voor.
- Bij afname eind groep 4 leest de leerkracht de opgaven van het eerste deel voor; bij het tweede deel staan de teksten in het opgavenboekje. Leerlingen kunnen deze teksten zelf lezen, maar de leerkracht mag deze teksten ook voorlezen.
- Vanaf groep 5 lezen de leerlingen de opgaven zelf. Als de toetsen digitaal worden afgenomen is daarbij auditieve ondersteuning mogelijk (voor alle groepen).